

Kielitaidon kartoittaminen ja arviointi A2.2- ja B1.1-tasojen rajapinnassa Esimerkkitehtäviä ja taitotasojen vertailua

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Johdanto

Vierko-hankkeen yhtenä tavoitteena oli kehittää kielitaidon kartoitusta. Kielitaidon kartoitus liittyy erottamattomasti kielitaitotasojen arviointiin ja sen erilaisiin arviointiviitekehyskehyksiin, joista ns. EVK eli Eurooppalainen viitekehys lienee tutuin.

Hankkeessa kielitaitotasoa arvioitaessa on käytetty yleiseurooppalaista kielitaitotasosteikkoa, jossa on kuusi tasoa A1, A2, B1, B2, C1 ja C2. Nämä tasot jaetaan edelleen alatasoihin, kuten esim. A2.2 ja B1.1, joiden rajapintaan erityisesti tässä pureudutaan. Ammattioppilaitoksissa suurimman osan aloista pääsyvaatimuksena on joko kielitaitotaso A2.2 tai B1.1.

Monella alalla kielitaitovaatimus on B1.1, josta on tullut jonkinlainen maaginen raja. "To B1 or not to B1" lieneekin polttavin kysymys, kun puhutaan kielitaitotasosta.

Ammatillisessa koulutuksessa kielitaitoa "arvioivat" kuitenkin muutkin kuin koulutetut suomen kielen opettajat. Ammatilliset opettajat, opinto-ohjaajat ja muut opiskelijarajapinnassa työskentelevät tekevät tietoisesti ja ennen kaikkea tiedostamatta arviointeja vieraskielisen hakijan tai opiskelijan kielitaitotasosta. "Eihän tuo ymmärrä mitään."; "Ihan hyvin se pärjäs."; "Sen kielitaitoa pitäisi testata", "Mä en ymmärrä sen puheesta mitään", ovat yleisiä lauseita, jotka kuullaan ammattikoulun käytävillä ja keskusteluissa.

Mutta mikä on tämä maaginen B1.1-raja? Miten se eroaa A2.2-tasosta? Mistä tiedän, ovat antamani tekstit ja tehtävät B1-tasoisia, liian vaikeita tai liian helppoja? Miten haastattelussa voin erottaa A2- ja B1-tasoisia opiskelijoita toisistaan?

Hankkeessa olemme yrittäneet avata kielitaitotasojen eri osa-alueiden erot A2.2 ja B1.1 -tasoja vertaillen. Kohderyhmämme ovat ammatilliset opettajat, työpaikkaohjaajat, opinto-ohjaajat sekä myös hakijat ja opiskelijat itse. Ja miksei aloitteleville S2-opettajaille olisi tästä hyötyä?

Tässä tiiviissä paketissa avataan kaikkien neljän taitoalueen - kirjoittamisen, luetun ymmärtämisen, puhumisen ja puheen ymmärtämisen - eroja sarjakuvin, esimerkkitekstein ja opiskelijoilta saaneilla näytöillä. Tekstejä ja kysymyksiä ei voida sellaisinaan käyttää kielitaitotason arvioimiseen, vaan ne toimivat malleina ja testin laatimisen apuvälineinä.

Lopuksi on koottu hyviä vinkkejä ja käytäntöjä kartoitustehtävien laatimiseen ja arviointiin.

Tämä materiaali on tuotettu ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella (OKM), ja se on kehitetty VIERKO-hankkeessa vuonna 2024.

Toivotamme mielenkiintoisia hetkiä arvioinnin arvoituksellisessa maailmassa!

Voit lukea lisää kielitaitotasoista ja arvioinnista näistä:

Eurooppalainen viitekehys, <http://www02.oph.fi/ops/taitotasoasteikko.pdf> (lyhempi) ja https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kehittyvan-kielitaidon-asteikko_suomi-ja-ruotsi-toisena-kielena-ja-kirjallisuus.pdf

Englanninkielinen ALTE Language Skills Framework, <https://www.nwha.org.uk/wp-content/uploads/2021/10/ALTE-Language-Skills-Framework-.pdf>

Lampinen, Edit, Lyly, Taru, Mylläri, Taina & Pitkänen, Jukka 2008 ***Kieli testiin***, *Opas ammatilliseen perusopetukseen hakevien maahanmuuttajataustaisten suomen kielen testaamiseen*, Opetushallitus

Taitoavain, selkokielineen EVK (kielen oppijalle), https://tyollisyys.palvelumanuaali.fi/system/files/2023-08/KIELITAIIDON%20TASOT_0.pdf

Tani, Hanna 2008 ***KIELO** Materiaalia aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen taidon kartoitukseen ja kehityksen seurantaan*, Opetushallitus, <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kielo.pdf>

Vasama, Aurora (toim.), Hakola, Anu, Hiltunen, Kristel & Kaipiainen, Inkeri 2011 ***Kielipuntari***, <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Kielipuntari.pdf>

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO-hankkeessa vuonna 2024.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2023 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella. VIERKO on kuudenkymmenen- kahden (62) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutus- kuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Oppimateriaalit:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)